

Dokument z posiedzenia

B9-0128/2024

5.2.2024

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczeń Rady i Komisji

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie Russiagate: zarzuty dotyczące rosyjskiej ingerencji w procesy demokratyczne w Unii Europejskiej
(2024/2548(RSP))

Beata Szydło, Ryszard Czarnecki, Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz-Wolski, Jadwiga Wiśniewska, Bogdan Rzońca, Beata Mazurek, Dominik Tarczyński, Adam Bielan, Witold Jan Waszczykowski, Joachim Stanisław Brudziński, Roberts Zile, Elżbieta Rafalska, Charlie Weimers, Waldemar Tomaszewski, Hermann Tertsch, Andżelika Anna Moździanowska

w imieniu grupy ECR

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie Russiagate: zarzuty dotyczące rosyjskiej ingerencji w procesy demokratyczne w Unii Europejskiej (2024/2548(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji¹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji²,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie unijnej komunikacji strategicznej w celu przeciwdziałania wrogiej propagandzie stron trzecich³ oraz swoje zalecenie z dnia 13 marca 2019 r. dla Rady oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, zawierające podsumowanie działań podjętych przez ESDZ dwa lata po sprawozdaniu Parlamentu Europejskiego w sprawie unijnej komunikacji strategicznej w celu przeciwdziałania wrogiej propagandzie stron trzecich⁴,
 - uwzględniając „Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa”, zatwierdzony przez Radę 21 marca 2022 r. i poparty przez Radę Europejską 24 marca 2022 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że międzynarodowy zespół dziennikarzy śledczych ujawnił w artykule w portalu The Insider, że wieloletnia łotewska posłanka do PE Tatjana Ždanoka od ponad dekady działa na rzecz rosyjskich służb wywiadowczych; mając na uwadze, że już w 2014 r. łotewskie organy bezpieczeństwa wszczęły wobec niej postępowanie pod zarzutem działania jako rosyjski agent wpływu;
- B. mając na uwadze, że nie jest to pierwszy przypadek, kiedy poseł do PE szpiegował na rzecz Rosji – na podobnych podstawach władze węgierskie skazały posła skrajnie prawicowej partii Jobbik Bélé Kovácsa;
- C. mając na uwadze, że analiza publicznych wystąpień posłów do PE, protokołów głosowań, działalności ustawodawczej i wydarzeń sponsorowanych wskazuje, że sprawa Tatjany Ždanoki może nie być odosobniona i że – pomimo rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie – powiązania z rosyjskim wywiadem może mieć więcej posłów do Parlamentu Europejskiego; mając na uwadze, że od 2014 r. kilkoro posłów do PE odwiedziło okupowane terytoria Ukrainy i Gruzji oraz gościło w Syrii u

¹ Dz.U. C, C/2023/1226, 21.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1226/oj>.

² Dz.U. C 347 z 9.9.2022, s. 61.

³ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 58.

⁴ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 152.

- krwawego dyktatora Baszara al-Assada, co stanowi naruszenie sankcji UE i przepisów krajowych, a jednocześnie jest wykorzystywane jako narzędzie propagandy reżimów;
- D. mając na uwadze, że w latach 2018 i 2019 staż u posła do PE odbyła Elizawieta Pieskowa, córka rzecznika Władimira Putina Dmitrija Pieskowa;
- E. mając na uwadze, że inne instytucje UE są mniej przejrzyste niż Parlament Europejski, w związku z czym jeszcze trudniej ujawnić rosyjskie wpływy i im przeciwdziałać; mając na uwadze, że najbardziej oczywistym przykładem rosyjskich operacji specjalnych w UE była budowa gazociągów Nord Stream za cichym przyzwoleniem niektórych urzędników UE, której nigdy należycie nie zbadano;
- F. mając na uwadze, że z pomocą swoich agentów wpływu Rosja tworzy i rozpowszechnia dezinformację o niespotykanej napastliwości i skali, nawiązując kontakty ze skrajnie lewicowymi i skrajnie prawicowymi partiami politycznymi w UE, a także wykorzystując media tradycyjne i platformy mediów społecznościowych, aby wprowadzać w błąd swoich obywateli w kraju i społeczność międzynarodową; mając na uwadze, że do głównych partii politycznych należy wielu polityków określanych mianem „Russlandversteher”, w szczególności byłych przywódców wysokiego szczebla w Niemczech, Austrii i Francji, a ucieleśnieniem tej postawy jest Gerhard Schröder, który jest jawnie wynagradzany przez Kreml, a mimo to wywiera prorosyjski wpływ zarówno na wewnętrznej, jak i europejskiej scenie politycznej;
- G. mając na uwadze, że działania te – które są częścią strategii wojny hybrydowej i stanowią naruszenie prawa międzynarodowego – wprowadzają w błąd i oszukują obywateli oraz wpływają na ich zachowania wyborcze, podsycają debaty prowadzące do podziałów, dzielą i polaryzują społeczeństwa oraz wykorzystują ich słabości, zniekształcają integralność demokratycznych wyborów i referendum, powodują brak zaufania do rządów krajowych i władz publicznych oraz mają zdestabilizować demokrację europejską, dlatego są poważnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa i suwerenności UE i państw członkowskich;
- H. mając na uwadze, że rosyjskie kampanie dezinformacyjne i propagandowe mają również wpływ na pośrednie kształtowanie opinii w Europie, skupiając się na diasporze rosyjskojęzycznej, zwłaszcza w krajach o dużej liczbie ludności rosyjskojęzycznej, takich jak Niemcy (ponad 3 mln), Łotwa i Estonia;
- I. mając na uwadze, że Rosja tradycyjnie stosuje dawną taktykę „dziel i rząd” poprzez ingerowanie w sprawy wewnętrzne państw członkowskich UE i podsycanie podziałów w społeczeństwach i między narodami, wykorzystując zarówno wpływy gospodarcze, takie jak przerwany projekt Nord Stream, jak i wrogą propagandę;
- J. mając na uwadze, że od czasu rozpoczęcia przez Rosję wojny napastniczej przeciwko Ukrainie zależność energetyczna UE od Rosji spowodowała ogromne trudności dla jej bezpieczeństwa energetycznego i uwypukliła krótkowzroczność niektórych państw członkowskich pomimo licznych ostrzeżeń przed zacieśnianiem stosunków z Rosją, pochodzących głównie z krajów Europy Środkowo-Wschodniej;
- K. mając na uwadze, że w przeddzień wyborów europejskich w 2024 r. należy oczekiwać nasilenia ingerencji i manipulacji informacjami przez Rosję;

- L. mając na uwadze, że w ramach swoich hybrydowych strategii obcych ingerencji Rosja przewozi migrantów na granicę zewnętrzną UE, aby sprowokować UE i jej państwa członkowskie, np. jesienią 2021 r. na granice z Polską, Litwą i Łotwą, a w 2023 r. na granice z Finlandią; mając na uwadze, że te hybrydowe próby ingerencji przyjmują również formę rozpowszechniania dezinformacji, a tym samym polaryzowania społeczeństw UE;
- M. mając na uwadze, że dziennikarze i eksperci wciąż ujawniają rosyjskie finansowanie działalności politycznej i polityków w Unii Europejskiej przed 24 lutego 2022 r. i po tej dacie oraz że wymaga to wnikliwego dochodzenia, aby pociągnąć do odpowiedzialności osoby współodpowiedzialne;
- N. mając na uwadze, że Rosja dąży do nawiązania kontaktów z partiami, osobistościami i ruchami politycznymi skrajnej lewicy i skrajnej prawicy, aby wykorzystać podmioty w instytucjach UE do legitymizacji rosyjskich stanowisk i poplecniczych rządów, lobbowania na rzecz złagodzenia sankcji i łagodzenia skutków izolacji międzynarodowej;
- O. mając na uwadze, że szereg osób publicznych z państw członkowskich UE, w tym byli szefowie rządów i członkowie gabinetu, tacy jak Gerhard Schröder, Wolfgang Schäuble, François Fillon, Karin Kneissl i Paavo Lipponen, zajmowało dobrze płatne stanowiska w kontrolowanych przez Kreml przedsiębiorstwach energetycznych; mając na uwadze, że nawet po pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę niektórzy z nich postanowili nie rezygnować i nadal przyjmują splamione krwią pieniądze Kremla przy milczącym współudziale swoich partii politycznych;
- P. mając na uwadze, że Rosja aktywnie uczestniczyła we wspieraniu kampanii separatystycznej Katalonii, obejmującej rozpowszechnianie dezinformacji, zakładanie farm trolli i botów, a nawet ofertę wysłania 10 000 żołnierzy i pieniędzy, aby uregulować dług Katalonii, jeżeli zostanie ogłoszona jej niepodległość;
1. oczekuje od władz łotewskich wszczęcia śledztwa kontrwywiadu w sprawie działalności Tatiany Żdanoki w oparciu o dowody opublikowane przez The Insider;
 2. z zadowoleniem przyjmuje decyzję przewodniczącej Roberty Metsoli o zainicjowaniu w Parlamencie dochodzenia w sprawie Tatiany Żdanoki oraz o przekazaniu sprawy komitetowi doradczemu ds. postępowania posłów; uważa, że działania Tatiany Żdanoki wyraźnie naruszają kodeks postępowania, w szczególności jego art. 1 lit. a) i b), art. 2 lit. a) i art. 3, oraz wzywa przewodniczącą do skorzystania z uprawnień do nałożenia uzasadnionej decyzji o zawieszeniu Tatiany Żdanoki we wszelkiej działalności Parlamentu;
 3. apeluje o podjęcie dalszych szybkich działań i skuteczniejszych środków w Parlamencie Europejskim, aby przeciwdziałać ewentualnej infiltracji przez rosyjskie i inne wrogie służby wywiadowcze;
 4. wzywa Komisję do wszczęcia dochodzenia wewnętrznego w sprawie Nord Stream i rosyjskich wpływów w procesie planowania i budowy tych gazociągów;
 5. ponownie wyraża zaniepokojenie doniesieniami, że Rosja wspierała ruchy

secesjonistyczne w UE w ramach podejmowanych przez nią prób destabilizacji Zachodu; ubolewa w związku z tym nad przypadkiem hiszpańskich ruchów secesjonistycznych, które próbowały przeprowadzić zamach stanu w 2017 r., co poważnie zakłóciło funkcjonowanie instytucji publicznych i doprowadziło do długiego i trwającego aż do dziś okresu niestabilności;

6. zauważa z zaniepokojeniem, że zgodnie ze sprawozdaniem opublikowanym przez Europejskie Centrum Doskonałości ds. Zwalczania Zagrożeń Hybrydowych (Hybrid CoE) i Komisję zakres działań Rosji mających na celu destabilizację Hiszpanii sięgał od wspierania ruchów secesjonistycznych po cyberoperacje i inwestycje bezpośrednie, którymi próbowała ona podważyć integralność i funkcjonalność hiszpańskiej demokracji oraz im zaszkodzić; zauważa ponadto, że niektóre z tych operacji obejmowały organizację zamieszek, na skutek których setki funkcjonariuszy organów ścigania odniosło obrażenia, a obywatel Francji poniósł śmierć na lotnisku El Prat;
7. odnotowuje toczące się w Hiszpanii postępowanie karne, w którym sąd śledczy twierdzi, że dysponuje wystarczającymi dowodami na to, że Rosja oferowała wsparcie gospodarcze i wojskowe wspólnikom ówczesnego prezydenta Katalonii Carlesa Puigdemonta; zauważa ponadto, że hiszpański Sąd Najwyższy złożył formalny wniosek o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie Carlesa Puigdemonta i innych członków partii secesjonistycznych pod zarzutem terroryzmu w związku z próbą zamachu stanu w 2017 r., ponieważ według sędziów istnieją wystarczające dowody na ich udział w organizacji zamieszek i aktów terrorystycznych;
8. potępia fakt, że według zeznań Victora Tarradellasa, byłego członka partii Carlesa Puigdemonta odpowiedzialnego za stosunki międzynarodowe, Rosja zaproponowała wysłanie 10 000 żołnierzy oraz spłatę długu Katalonii, jeżeli region ten uzna ukraińskie terytorium Krymu za terytorium Federacji Rosyjskiej;
9. podkreśla, że prowadzenie śledztw dotyczących zarzutów szpiegostwa należy do kompetencji państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kilka państw UE powołało specjalne komisje śledcze ds. przeciwdziałania wpływowi rosyjskim, podczas gdy inne niedawno rozwiązały swoje działania; ubolewa nad faktem, że w niektórych przypadkach osoby, które należałoby nagrodzić za rozbicie sieci rosyjskich i białoruskich szpiegów i skuteczne przeciwdziałanie prowadzonej przez nich wojnie hybrydowej, są prześladowane ze względów politycznych, zamiast być szczególnie chronione przez władze krajowe;
10. zdecydowanie potępia byłych polityków wysokiego szczebla, którzy znaleźli się na rosyjskiej liście płac wkrótce po zakończeniu kariery politycznej w swoim kraju; uważa, że stanowi to wyraźny konflikt interesów, i nalega, aby państwa członkowskie przyjęły przepisy zakazujące byłym premierom i członkom gabinetu przyjmowania stanowisk w przedsiębiorstwach państwowych z Rosji, Chin, Iranu i innych państw autokratycznych;
11. jest zaniepokojony rosyjską polityką instrumentalizacji kultury do osiągnięcia celów Kremla oraz wykorzystywania rosyjskich obywateli pracujących w tej dziedzinie jako agentów wpływu i szpiegów;
12. ostrzega przed otwarciem granic UE dla Rosjan, którzy próbują opuścić kraj, aby

uniknąć wcielenia do armii lub uciec przed trudnościami gospodarczymi związanymi z sankcjami; podkreśla, że po relokacji na terytorium państw członkowskich UE niektórzy z nich mogliby zacząć odgrywać aktywną rolę w promowaniu lub wspieraniu rozpowszechniania rosyjskiej narracji i propagandy, co miało to już miejsce w Gruzji i Serbii;

13. zdecydowanie potępia rosyjską praktykę wykorzystywania nielegalnych migrantów jako broni i przymusowego wpychania ich na terytorium UE, aby zasiać sprzeciw, podziały i nieufność;
14. ostrzega, że w Europie nasila się rosyjska działalność szpiegowska, czego dowodem jest duża liczba sieci wykrytych przez służby kontrwywiadu w państwach członkowskich;
15. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, państwom członkowskim, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, NATO oraz władzom Rosji.